

Податкова служба надала роз'яснення щодо подання податкової декларації платниками єдиного податку четвертої групи та особливостей визначення МПЗ

Державна податкова служба України у листі від 11.03.2024 № 6680/7/99-00-04-03-03-07 надала роз'яснення щодо подання податкової декларації юридичними особами – платниками єдиного податку четвертої групи та особливостей визначення мінімального податкового зобов'язання (МПЗ).

Зокрема, у листі зазначено, що у 2023 році платники єдиного податку четвертої групи в рамках пп. 298.8.7 п. 298.7 ст. 298 Податкового кодексу України мали право самостійно відмовитись від спрощеної системи оподаткування, а саме, статусу платника єдиного податку четвертої групи.

Разом з тим, в ході камеральних перевірок податкових декларацій платника єдиного податку четвертої групи контролюючим органом виявляються обставини, які впливають на винесення рішення щодо не підтвердження статусу, платника єдиного податку четвертої групи на 2024 рік.

Відповідно до п. 2971. 1 ст. 2971 Податкового кодексу України платники єдиного податку - власники, орендарі, користувачі на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, а також голови сімейних фермерських господарств, у тому числі щодо земельних ділянок, що належать членам такого сімейного фермерського господарства та використовуються таким сімейним фермерським господарством, зобов'язані подавати додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік.

Мінімальне податкове зобов'язання (далі - МПЗ) - мінімальна величина податкового зобов'язання із сплати податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, розрахована відповідно Кодексу. Сума МПЗ, визначених щодо кожної із земельних ділянок, право користування якими належить одній юридичній або фізичній особі, у тому числі фізичній особі - підприємцю, є загальним МПЗ (пп. 14.1.1142 ст. 14 Кодексу).

МПЗ визначається за період володіння (користування) земельною ділянкою, який припадає на відповідний податковий (звітний) рік (пп. 381. 1.4 п. 381.1 ст. 38 1 Кодексу).

При цьому з урахуванням пп. 298.8.1 п. 298.8 ст. 298 Кодексу сільськогосподарські товаровиробники для переходу на спрощену систему оподаткування або щорічного підтвердження статусу платника єдиного податку подають, зокрема, не пізніше 20 лютого поточного року:

загальну податкову декларацію з податку на поточний рік щодо всієї площі земельних ділянок, з яких справляється податок (сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ, багаторічних насаджень), та/або земель водного фонду внутрішніх водойм (озер, ставків та водосховищ), - контролюючому органу за своїм місцезнаходженням (місцем перебування на податковому обліку);

звітну податкову декларацію з податку на поточний рік окремо щодо кожної земельної ділянки - контролюючому органу за місцем розташування такої земельної ділянки (юридичні особи).

Форма податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи затверджена наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578, зі змінами та доповненнями (далі - Декларація).

Зокрема, додаток 3 "Розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік" є невід'ємною частиною Декларації (далі - Додаток 3) та подається як до звітної Декларації так і до загальної Декларації.

Згідно з приміткою до розділу Розрахунок частина Декларації та абзаців другого і третього п. 297 1.7 ст. 2971 Кодексу платник єдиного податку четвертої групи зобов'язаний збільшити визначену в Декларації за наступний за звітним податковий (звітний) рік суму єдиного податку, що підлягає сплаті до бюджету, на суму позитивного значення різниці між сумою загального МПЗ та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок.

Тобто, Додаток 3 з розрахунком МПЗ за 2022 рік подається сільськогосподарськими товаровиробниками у складі Декларації на 2023 рік, Додаток 3 з розрахунком МПЗ за 2023 рік подається - у складі Декларації на 2024 рік.

Таким чином, якщо сільськогосподарські товаровиробники самостійно відмовляються від статусу платника єдиного податку четвертої групи на 2024 рік (переходять на сплату інших податків і зборів) або контролюючі органи за результатами камеральних перевірок приймають рішення про не підтвердження статусу платника єдиного податку, то такі суб'єкти господарювання мають обов'язок визначити МПЗ за 2023 рік.

На сьогодні, Державною податковою службою України доопрацьовано програмне забезпечення, яке надає можливість платникам єдиного податку четвертої групи (юридичним особам) при подачі Декларації сформувати Додаток 3 за два різних податкових періоди.

Враховуючи особливості декларування єдиного податку четвертої групи щодо подання Декларації на поточний рік, в якому визначається податкове зобов'язання з єдиного податку на поточний рік, а подання Додатку 3 (з розрахунком МПЗ) здійснюється за попередній рік відносно поточного, то рекомендуємо платникам, які самостійно відмовилися від статусу або платникам, яким не підтверджено статус платника контролюючими органами, задекларувати МПЗ шляхом подання уточнюючого Додатку 3 до Декларації на 2023 рік.

При цьому повідомляємо, що відповідно до пп. 69.38 п.69 підрозд. 10 розд. XX Кодексу, тимчасово, на період з 1 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року №2102-ІХ, у разі самостійного виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених ст. 50 Кодексу, помилок, що призвели до зниження податкового зобов'язання, такий платник звільняється від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених п. 50.1 ст. 50 Кодексу, та пені.